

**FILOZOFSKI FAKULTET
UNIVERZITET U SARAJEVU
ODSJEK ZA PSIHOLOGIJU**

**NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA III CIKLUS STUDIJA
DOKTORSKE STUDIJE**

Tehničke izmjene

Sarajevo, april/travanj 2018.

UVOD

Doktorski studij predstavlja najviši stepen visokoškolskog obrazovanja prema Bolonjskom procesu. Studij mogu upisati kandidati koji su završili drugi ciklus studija prema Bolonjskom procesu i magistri znanosti iz područja psihologije.

Doktorski studij osposobljava psihologe za akademsku karijeru i najsloženiji naučnoistraživački rad. Studij nije ograničen na neko određeno područje znanstvene psihologije, već na njenu istraživačku metodologiju, različita temeljna i primijenjena područja: kognitivna psihologija, neuroznanost, socijalna psihologija, psihologija emocija, klinička psihologija, razvojna psihologija, organizacijska psihologija, edukacijska psihologija, psihologija ličnosti. Osobit naglasak stavlja se na temeljno poznavanje psihologijske znanstvene metodologije, te najsuvremenijih spoznaja istraživačkih paradigmi u pojedinim područjima.

U realizaciji programa osobito će se insistirati na individualnom mentorskom radu koji je usmjeren na uže znanstveno područje interesa studenta i mentora.

Nastava na doktorskom studiju u potpunosti će pratiti evropske i svjetske trendove poslijediplomskog obrazovanja na području psihologije.

Dosadašnja iskustva u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa i planovi za razvoj Odsjeka za psihologiju

Na Odsjeku za psihologiju do sada su organizirana dva poslijediplomska studija i jednogodišnji specijalistički studij iz Traumatske psihologije. Također, Odsjek za psihologiju je bio partner u realizaciji Poslijediplomskog studija iz dječije i adolescentne psihijatrije i psihologije koji je organizirao Univerzitet u Sarajevu i Univerzitet Umea iz Švedske.

Prva generacija studenata poslijediplomskih studija je upisana 2002/2003. godine, druga generacija studenata poslijediplomskih studija upisana je 2007/2008. akademske godine. Prvi Poslijediplomski studij organiziran je u suradnji sa Medicinskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu i Institutom za psihologiju iz Geteborga. U izvođenju nastave na poslijediplomskom studiju sudjelovali su osim domaćih predavača i nastavnici sa Odsjeka za psihologiju iz Zagreba, Ljubljane, Novog Sada, Rijeke.

Nakon rata u Bosni i Hercegovini pojavila se potreba za organiziranje specijalističkog studija iz Traumatske psihologije koji je realiziran u suradnji sa Ludwig Maximilians Institutom za psihologiju iz Münchena.

Do sada je na Odsjeku za psihologiju magistriralo 27, doktoriralo 24 i steklo zvanje specijalista traumatske psihologije 24 kandidata.

Nastavnici dosadašnjih poslijediplomskih studija okupljeni su u Vijeće nastavnika Poslijediplomskih studija psihologije koje ima 10 članova. Osim članova Vijeća nastavnika na poslijediplomskom studiju bili su angažirani i predavači sa drugih odsjeka i Instituta za psihologiju iz područja regiona i Evrope.

Otvorenost studija za pokretljivost studenata

Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu zainteresiran je za postizanje maksimalne otvorenosti doktorskog studija i pokretljivosti studenata kako u regionalnim tako

i u širim evropskim i svjetskim okvirima, što je u skladu s temeljnim načelima Bolonjske deklaracije.

OPĆI DIO

Naziv je studija doktorske studije iz psihologije i pripada području društvenih nauka.

Nositelj studija i institucije koje učestvuju u pokretanju i izvođenju dokorskog studija

Nositelj studija i samostalni predlagač je Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Zbog kadrovske situacije (nedovoljnog broja redovnih i vanrednih profesora) većinu nastave će izvoditi docenti sa Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakuleta u Sarajevu.

Uvjeti upisa

Doktorski studij psihologije mogu upisati studenti koji su završili drugi ciklus studija iz psihologije prema Bolonjskom procesu i postigli prosječnu ocjenu 8,00 i više.

Doktorski studij psihologije mogu upisati i magistri psihologije.

Studenti koji se prijavljuju za upis na doktorske studije dužni su pored uvjerenja o položenim ispitima priložiti:

- Profesionalnu biografiju i bibliografiju;
- Okvirni istraživački nacrtu (OIN) kandidat treba da obrazloži teorijsku opravdanost problema koji želi izučavati u toku studija. OIN je potrebno napisati na maksimalno pet stranica A4 formata-pored 1.5.

Na doktorski studij mogu se upisati samo kandidati koji udovolje gore navedenim uvjetima. Kako bi realizirali predviđeni nastavni plan i program studija minimalan broj kandidata **je pet**.

(E)CTS bodovi

U trogodišnjem doktorskom studiju student je obavezan prikupiti 180 ECTS, po 60 na svakoj studijskoj godini. Način prikupljanja bodova bit će definiran Nastavnim planom i programom dokorskog studija. Na trećoj godini studija predviđen je intenzivan rad na izradi doktorske disertacije.

Kompetencije

Nakon završenog dokorskog studija studenti će biti osposobljeni za samostalan naučno-istraživački rad. Također, usvojit će znanja i vještine neophodne za ekspertizu i rad na najsloženijim psihološkim zadacima i područjima od šireg društvenog značaja. Student će biti osposobljen da kritički, kreativno i samostalno kreira i rukovodi nacionalnim i međunarodnim istraživačkim projektima.

Nakon dokorskih studija psihologije od doktoranada se očekuje postizanje visokih naučnih i akademskih sposobnosti potrebnih za bavljenje teorijskim i istraživačkim radom u skladu sa razvojem suvremene psihologije. Doktorandi će biti sposobni rješavati praktične i teorijske probleme.

Tablica 2. Lista nastavnih predmeta za prvu godinu

Nastavni predmet	Status	Broj sati (P+S+IK)	ECTS
Eksperimentalna metodologija i eksperimentalni nacrti Dr. Saša Drače, vanredni profesor	Obavezan	15+15+15	8
Novi trendovi u kognitivnoj psihologiji Dr. Nermin Đapo, redovni profesor	Obavezan	15+ 0+15	6
Kognitivna neuroznanost dr. Maida Koso-Drljević, vanredni profesor	Obavezan	15+ 0+15	6
Multivarijatne metode I Dr. Nermin Đapo, redovni profesor	Obavezan	15+15+15	8
Kognicija i emocije Dr. Saša Drače, vanredni profesor	Obavezan	15+15+15	6
Individualne razlike u osobinama ličnosti Dr. Jadranka Kolenović-Đapo, redovni profesor	Obavezan	15+ 0+15	6
Psihologija odabira zanimanja i razvoja karijere Dr. Dženana Husremović, vanredni profesor	Obavezan	15+0+15	6

Tablica 2. Lista nastavnih predmeta za drugu godinu

Predmet	Status	Broj sati (P+S+IK)	ECTS
Multivarijatne metode II Dr. Dženana Husremović, vanredni profesor	Obavezan	15+15+15	6
Motivacija za učenje: teorija, istraživanja i praksa Dr. Sibela Zvizdić-Meco, vanredni profesor	Obavezan	15+ 0+15	5
Novije spoznaje iz razvojne psihologije Dr. Indira Fako, vanredni profesor	Obavezan	15+15+15	6
Psihički poremećaji tokom cjeloživotnog razvoja Dr. Sabina Alispahić, docent	Obavezan	15+ 0+15	5
Metodologija istraživanja u kliničkoj psihologiji Dr. Enedina Hasanbegović-Anić, vanredni profesor	Obavezan	15+ 0+15	6

Tokom nastave student je obavezan prikupiti 80 ECTS bodova tokom nastave u prve dvije godine i 40 bodova za izradu doktorske disertacije. Preostalih 60 bodova student prikuplja kroz aktivnosti u dolje navedenoj tablici.

Tablica 4. Aktivnosti za skupljanje dodatnih bodova

Aktivnost	Status	ECTS
Seminarski rad – pregledni rad o području iz kojeg je tema doktorata (do kraja prvog semestra).	obavezno	3
Napisati seminar iz metodologije – iz područja istraživanja (do kraja II semestra).	obavezno	3
Prezentirati nacrt istraživanja i odbraniti ga pred članovima Komisije.	obavezno	3
Individualne konzultacije sa mentorom – članovima Komisije.	obavezno	1=5 sati, obavezna su 3 ECTS po godini.
Objavljen jedan znanstveni rad u časopisu sa recenzijom prije odbrane doktorske disertacije (prvi autor, internacionalni časopis).	obavezno	10
Objavljen jedan znanstveni rad u časopisu sa recenzijom prije odbrane doktorske disertacije (koautor, internacionalni časopis).	izborna	8
Objavljen jedan znanstveni rad u časopisu sa recenzijom prije odbrane doktorske disertacije (prvi autor).	izborna	10
Objavljen jedan znanstveni rad u časopisu sa recenzijom prije odbrane doktorske disertacije (koautor).	izborna	8
Usmena prezentacija na dva međunarodna kongresa ili konferencije (prvi autor).	obavezno	4
Usmena prezentacija na međunarodnim kongresima, konferencijama (koautor).	obavezno	1
Učešće na domaćim Kongresima, konferencijama (prvi autor)	obavezno	2
Učešće na domaćim kongresima, konferencijama (koautor)	obavezno	1
Sudjelovanje u ljetnim školama	izborna	5
Objavljen jedan znanstveni rad prije odbrane doktorske disertacije (prvi autor, internacionalni časopis).	izborna	8
Objavljen jedan znanstveni rad prije odbrane doktorske disertacije (koautor, internacionalni časopis).	izborna	5
Poster prezentacija na Kongresima i konferencijama	izborna	1
Sudjelovanje u nastavi	izborna	4
Sudjelovanje u organizaciji naučnih skupova sa međunarodnim učešćem	izborna	1

Dinamika studiranja i obaveze studenata

Tokom tri studijske godine student mora imati 180 bodova kombinirajući pohađanje nastave, aktivnosti tokom nastave i druge aktivnosti predviđene programom. Student početkom II semestra studija bira akademskog savjetnika/mentora u skladu sa vlastitim istraživačkim interesima i raspoloživosti nastavnika. Upis studenta potvrđuje Vijeće poslijediplomskih studija a konačnu listu usvaja NNV Filozofskog fakulteta u Sarajevu. Mentor može biti univerzitetski nastavnik psihologije. Nakon imenovanja mentora za svakog studenta se imenuje tročlana Komisija za praćenje rada studenta. U Komisije se biraju nastavnici čiji je naučno-istraživački rad blisko vezan za temu doktorske disertacije kandidata. Prijava teme doktorske disertacije definirana je članovima 31, 32, 33, 34, 35.

I studijska godina

U prvoj studijskoj godini student može steći 60 bodova od kojih 46 bodova, prikuplja slušanjem i polaganjem obaveznih predmeta. Preostale bodove kandidat prikuplja na temelju seminarskog rada iz metodologije (5 ETCS) i prikuplja dodatnim aktivnostima (9 ETCS) (Tablica 4).

Za prijelaz u drugi semestar student je obavezan položiti predmete iz metodološke grupe (8 ECTS bodova), jedan tematski predmet (6 ECTS). Dakle, da bi upisao drugi semestar student mora imati najmanje 14 ECTS bodova. Do kraja II semestra student je dužan da napiše seminarski rad iz metodologije – iz područja istraživanja. Također, tokom prve godine student je dužan obaviti individualne konzultacije sa akademskim savjetnikom (3 ECTS).

II studijska godina

Za upis u drugu studijsku godinu student mora ostvariti minimalno 40 ECTS bodova koje će ostvariti polaganjem ispita iz metodologije i polaganjem predmeta iz prvog semestra, kao i drugim aktivnostima s popisa. U toku druge studijske godine student mora steći 60 ECTS bodova, od toga izlaganje istraživačkog nacrta pred Komisijom (10 ECTS), individualne konzultacije s mentorom najmanje (3 ECTS). Za prijelaz u četvrti semestar student je obavezan položiti predmete iz Multivarijantnih metoda II (6 ECTS bodova), dva tematska obavezna predmet (minimalno 11 ECTS).

III studijska godina

Da bi upisao treću studijsku godinu student mora položiti sve predmete iz prve i druge studijske godine (74 ECTS), završiti seminarski rad iz metodologije (5 ECTS) i obaviti predviđene aktivnosti iz Tablice 4 (41 ECTS). Do kraja treće studijske godine student mora steći 60 ECTS bodova se odnosi na proces izrade i odbrane doktorske disertacije, a ostalih 20 ECTS bodova, student može prikupiti kroz različite aktivnosti po izboru. Tokom ove godine student će intenzivno raditi sa svojim mentorom na izradi doktorske disertacije. Prije odbrane doktorske disertacije student je obavezan objaviti kao prvi autor jedan znanstveni rad u internacionalnom časopisu sa recenzijom.

Uvjeti za prijavu teme dokorskog rada

Uvjeti prijave doktorske disertacije / rada regulisani su članovima od 31 do 49 Pravila studiranja za III ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu.

- U toku III semestra studija student prijavljuje prijedlog teme doktorske disertacije vijeću studija.
- nacrt istraživanja doktorske disertacije izlaže i brani pred Komisijom od tri člana od kojih je jedan eventualni mentor pri izradi doktorata.
- Komisija sačinjava izvještaj odbrene projekta i dostavlja ga vijeću studija.
- Na osnovu pozitivnog izvještaja komisije i vijeća studija student može prijaviti temu doktorske disertacije.
- Mentor se određuje iz reda vanrednih i redovnih profesora te osoba u zvanju professor emeritus iz uže naučne oblasti doktorske disertacije.

Uvjeti i način odbrane doktorske disertacije

Obrana doktorske disertacije je javna i kandidat brani rad pred članovima Komisije za odbranu.

Cijena doktorskih studija

Procjena troškova studija, po studentu procjenjuje se da će godina dokorskog studija koštati 6000 KM. Doktorski program će biti financiran školarinom studenata.

Načini izvođenja nastave

Nastava će biti izvođena kroz interaktivna predavanja, studentske prezentacije, seminare i konzultacije. Za svaki predmet specificiran je oblik izvođenja nastave.

Način završetka studija i uvjeti za prijavu teme dokorskog rada. Postupak i uvjeti za prihvaćanje teme dokorskog rada. Uvjeti i način obrane dokorskog rada

Proces prijave teme dokorskoga rada započinje u III semestru studija, kada student piše nacrt istraživanja doktorske disertacije, te ga izlaže i brani pred komisijom. Nakon uspješne obrane nacrta, student pristupa izradi sinopsisa doktorske disertacije, koji predaje mentoru i članovima komisije za praćenje rada studenta. Nakon prihvaćanja od strane članova komisije sinopsis se upućuje na Vijeće poslijediplomskih studija psihologije, te potom na Vijeće Fakulteta. Mentor i komisija za praćenje rada studenta podnose Vijeću poslijediplomskih studija izvještaj o ispunjavanju uvjeta za predaju i obranu doktorske disertacije (ispunjene sve propisane obaveze u doktorskom studiju).

Obrana doktorske disertacije je javna i izvodi se pred članovima komisije za ocjenu i obranu doktorske disertacije. Ono može, ali i ne mora biti isto kao i komisija za praćenje rada studenta. Komisija se nanovo bira (ili potvrđuje) nakon predaje dokorskog rada. Doktorska disertacija se dostavlja u deset primjeraka (najmanje pet u tvrdom uvezu o pet u elektronskom format). Ako komisija za ocjenu i obranu rada ima više od tri člana, rad se predaje u tolikom broju primjeraka. Mentor ne može biti predsjednik komisije za ocjenu i obranu rada, ali mora biti njegov član. Ocjena radnje se piše pismeno u obliku izvještaja, te se upućuje Vijeću poslijediplomskih studija psihologije i Vijeću Fakulteta na prihvaćanje. Nakon prihvaćanja ocjene rada, student pristupa javnoj obrani. Komisija prosuđuje je li student s uspjehom obranio svoj doktorski rad.

Prilikom prijave doktorske disertacije kandidat je dužan pridržavati se **Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu.**

Maksimalna dužina razdoblja od početka do završetka studiranja

Maksimalna dužina studiranja je četiri godine (Član 22).

Naučno zvanje koje se dodjeljuje okončanjem studija

Nakon što je kandidat položio sve ispite i ispunio sve obaveze utvrđene nastavnim programom trećeg ciklusa studija i odbranio doktorsku disertaciju na način propisan Statutom Univerziteta i Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu stiče naučno zvanje **doktor psiholoških nauka**.

Vijeće dokorskog studija:

1. dr. Jadranka Kolenović-Đapo, redovni profesor Filozofskog fakulteta u Sarajevu
2. dr. Nermin Đapo, redovni profesor Filozofskog fakulteta u Sarajevu
3. dr. Maida Koso - Drljević, vanredni profesor Filozofskog fakulteta u Sarajevu
4. dr. Saša Drače, vanredni profesor Filozofskog fakulteta u Sarajevu
5. dr. Indira Fako, vanredni profesor Filozofskog fakulteta u Sarajevu
6. dr. Enedina Hasanbegović-Anić, vanredni profesor Filozofskog fakulteta u Sarajevu
7. dr. Dženana Husremović, vanredni profesor Filozofskog fakulteta u Sarajevu
8. dr. Sibela Zvizdić- Meco, docent Filozofskog fakulteta u Sarajevu
9. dr. Sabina Alispahić, docent Filozofskog fakulteta u Sarajevu
10. dr. Amela Dautbegović, docent Filozofskog fakulteta u Sarajevu
11. dr. Lejla Hajdarpašić, docent Filozofskog fakulteta u Sarajevu i prodekan za nastavu i studentska pitanja
12. dr. Selma Đuliman, docent Filozofskog fakulteta u Sarajevu i prodekan za naučno-istraživački rad i akademsku saradnju

Za rukovodioca Vijeća studija imenovana je prof.dr. Jadranka Kolenović-Đapo

NASTAVNI PLAN DOKTORSKIH STUDIJA III CIKLUS STUDIJA

Semestar I

Studijska oblast	#	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	IK	ECTS
Psihologija	1	Eksperimentalna metodologija i eksperimentalni nacrti	FIL PSI 611	1	1	1	8
Psihologija	2	Seminarski rad iz područja metodologije	FIL PSI 613	0	1	1	5
Psihologija	3	Novi trendovi u kognitivnoj psihologiji	FIL PSI 614	1		1	6
Psihologija	4.	Kognitivna neuroznanost	FIL PSI 616	1		1	6
		Aktivnosti iz Tablice 4	FIL PSI 691				5
		UKUPNO		3	2	4	30

Student ostvaruje **20 ECTS** nakon odslušanih i položenih predmeta; **5 ECTS** ostvaruje na osnovu *Seminarskog rada iz područja metodologije* (5 ECTS):

Preostalih 5 ECTS student ostvaruje na osnovu aktivnosti iz Tablice 4 (u Prilogu).

Semestar II

Studijska oblast	#	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	IK	ECTS
Psihologija	1	Multivarijatne metode I	FIL PSI 615	1	1	1	8
Psihologija	2	Individualne razlike u osobinama ličnosti	FIL PSI 617	1	1	1	6
Psihologija	3.	Kognicija i emocije	FIL PSI 618	1	1	1	6
Psihologija	4.	Psihologija odabira zanimanja i razvoja karijere	FIL PSI 619	1		1	6
		Aktivnosti iz Tablice 4	FIL PSI 692				4
		UKUPNO		4	3	5	30

Student ostvaruje **26 ECTS** nakon odslušanih i položenih predmeta;

Preostala 4 ECTS student ostvaruje na osnovu aktivnosti iz Tablice 4 (vidi NPP).

Semestar III

Studijska oblast	#	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	IK	ECTS
Psihologija	1	Multivarijatne metode II	FIL PSI 711	1	1	1	6
Psihologija	2	Motivacija za učenje: teorija, istraživanja i praksa	FIL PSI 712	1		1	5
Psihologija	3	Novije spoznaje iz razvojne psihologije	FIL PSI 713	1	1	1	6
Psihologija	4.	Psihički poremećaji tokom cjeloživotnog razvoja	FIL PSI 714	1		1	5
Psihologija	5.	Metodologija istraživanja u kliničkoj psihologiji	FIL PSI 716	1		1	6
		Aktivnosti iz Tablice 4	FIL PSI 793				2
		UKUPNO		5	2	5	30

Student ostvaruje **28 ECTS** nakon odslušanih i položenih predmeta;

Preostala 2 ECTS student ostvaruje na osnovu aktivnosti iz Tablice 4 (vidi NPP).

Semestar IV

Studijska oblast	#	Naziv predmeta	ŠIFRA	P	S	IK	ECTS
Psihologija	3	Seminarski rad – pregledni rad o području iz kojeg je tema doktorata.	FIL PSI 811			1	8
Psihologija	4.	Samostalni istraživački rad	FIL PSI 720			1	8
Psihologija	5.	Obrana nacrtu istraživanja	FIL PSI 721				10
		Aktivnosti iz Tablice 4	FIL PSI 794				4
		UKUPNO			0	2	30

Student ostvaruje **26 ECTS** na osnovu obaveznih aktivnosti iz tablice 4, preostala 4 ECTS student ostvaruje na osnovu aktivnosti iz Tablice 4 prema vlastitom izboru (vidi NPP).

Semestar V

Studijska oblast	#	Aktivnosti	ŠIFRA	P	IK	ECTS
Psihologija	3	Objavljen jedan znanstveni rad iz područja tematike doktorske disertacije, u časopisu sa recenzijom (prvi autor, internacionalni časopis)	FIL PSI 813	0	1	10
Psihologija	3	Izrada doktorske disertacije	FIL PSI 820	0	1	20

		UKUPNO		0	2	30
--	--	---------------	--	----------	----------	-----------

VI semestar

Studijska oblast	#	Naziv predmeta	ŠIFRA	ECTS
Psihologija	1	Doktorska disertacija	899	30
		UKUPNO		30

Tablica 4. Aktivnosti za skupljanje dodatnih bodova

Aktivnost	Status	ECTS
Seminarski rad – pregledni rad o području iz kojeg je tema doktorata .	obavezno	8
Napisati seminar iz metodologije – iz područja istraživanja	obavezno	5
Prezentirati nacrt istraživanja i odbraniti ga pred članovima Komisije.	obavezno	10
Individualne konzultacije sa mentorom – članovima Komisije.	obavezno	1=5 sati, obavezna su 3 ECTS po godini.
Samostalni istraživački rad na osnovu teme doktorata (SIR)	obavezno	8
Objavljen jedan znanstveni rad iz područja tematike doktorske disertacije, u časopisu sa recenzijom (prvi autor, internacionalni časopis)	obavezno	10
Objavljen jedan znanstveni rad u časopisu sa recenzijom prije odbrane doktorske disertacije (koautor, internacionalni časopis).	izborna	8
Objavljen jedan znanstveni rad u časopisu sa recenzijom prije odbrane doktorske disertacije (prvi autor).	izborna	10
Objavljen jedan znanstveni rad u časopisu sa recenzijom prije odbrane doktorske disertacije (koautor).	izborna	8
Usmena prezentacija na dva međunarodna kongresa ili konferencije (prvi autor).	izborna	4
Usmena prezentacija na međunarodnim kongresima, konferencijama (koautor).	izborna	1
Učešće na domaćim Kongresima, konferencijama (prvi autor)	obavezno	2
Učešće na domaćim kongresima, konferencijama (koautor)	izborna	1
Sudjelovanje u ljetnim školama	izborna	5
Objavljen jedan znanstveni rad prije odbrane doktorske disertacije (prvi autor, internacionalni časopis).	izborna	8
Objavljen jedan znanstveni rad prije odbrane doktorske disertacije (koautor, internacionalni časopis).	izborna	5
Poster prezentacija na Kongresima i konferencijama	izborna	1
Sudjelovanje u organizaciji naučnih skupova sa međunarodnim učešćem	izborna	1
Sudjelovanje u nastavi	izborna	4
Sudjelovanje u organizaciji naučnih skupova sa međunarodnim učešćem	izborna	1

Naziv predmeta: Motivacija za učenje, teorije, istraživanja i praksa
Studijska godina i broj bodova: II godina, 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Studenti će razumjeti mogućnost primjene teorijskih modela i metoda istraživanja

u području motivacije za učenje. Očekuje se da će integrirati teorijske spoznaje i rezultate istraživanja te ih znati primijeniti u obrazovnom kontekstu tj. u razredu i školi. Studenti će biti osposobljeni za otkrivanje i poboljšanje motivacije kod učenika. Ovladat će motivacijskim strategijama putem kojih će učenje znati učiniti interesantnim i relevantnim. Razumjet će utjecaj razvojnih, kontekstualnih i socio-kulturalnih faktora na motivaciju za učenje. Očekuje se da će studenti razviti kritički pristup radovima i nalazima iz područja, kao i mogućnost primjene spoznaja u samostalnom istraživačkom radu u području motivacije za učenje.

Sadržaj predmeta: Upoznavanje relevantnih i aktualnih teorijskih pristupa i empirijskih nalaza o motivaciji u obrazovnom kontekstu. Motivacija u učenju i poučavanju. Kako povećati motivaciju za postignućem? Stimuliranje učenikove motivacije za učenje (motivacijske strategije, samoregulirano učenje). Pregled istraživanja i aktualnih spoznaja o utjecaju razvojnih, kontekstualnih i socio-kulturalnih faktora na motivaciju. Spol i dob učenika kao determinante motivacije za učenje. Roditeljstvo i učenikova motivacija u školi. Odnosi učenika i nastavnika i motivacija. Uloga nastavničkih uvjerenja i očekivanja te obrazovno postignuće učenika. Vršnjaci i motivacija. Utjecaj škole na motivaciju i obrazovno postignuće učenika. Motivacija za postignuće u rasnom i etničkom kontekstu.

Način provođenja nastave: Nastava se provodi kroz predavanja, studentske prezentacije i rasprave (15 sati). Organizacija prezentacija i rasprava ovisi o broju studenata.

Način provjere znanja: Pismeni ispit

Literatura:

- Brophy, J.E. (2010). *Motivating Students to Learn* (3rd Edition). New York: Routledge.
- Elliot, A. J., & Dweck, C. S. (Eds.) (2005). *Handbook of competence and motivation*. New York: Guilford Press.
- Schunk, D.H., Pintrich, P.R., Meece, J.L. (2008). *Motivation in education: theory, research, and applications*. Pearson/Merrill Prentice Hall.
- Stipek, D.J. (2001). *Motivation to Learn: Integrating Theory and Practice* (4th Edition). Allyn & Bacon.
- Wentzel, K.R., Wigfield, A. (2009). *Handbook of motivation at school*. New York: Routledge, Taylor and Francis Group.

Dodatna literatura

- [Creswell, J.W. \(2011\). *Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research \(4th Edition\)*. Boston: Pearson Education.](#)
- Weiner, B. (1996). *Human motivation: metaphors, theories and research*. London: Sage.
- Wigfield, A., & Eccles, J.S. (Eds.) (2002). *Development of achievement motivation*. San Diego: Academic Press.
- Odabrani članci iz tekuće periodike.

Ime nastavnika: dr. Saša Drače, vanredni profesor

Naziv predmeta: Eksperimentalna metodologija i eksperimentalni nacrti

Studijska godina i broj bodova: I godina; 8 ECTS

Trajanje: 1 semestar

Status predmeta: obavezni

Ciljevi predmeta: Usvajanje temeljnih znanja o eksperimentu uopšteno te o

eksperimentu u psihologiji. Razumijevanje podataka dobivenih eksperimentom. Studenti će moći će analizirati i uporediti različite istraživačke nacrti. Naučit će prepoznati moguće izvore ugrožavanja unutarnje i vanjske valjanosti u istraživanju i primijeniti odgovarajuće postupke kako bi ih izbjegli.

Sadržaj predmeta:

Osnovne karakteristike eksperimentalnog istraživanja i ciljevi eksperimenta. Eksperiment versus kvazi-eksperiment. Eksperimentalna valjanost i glavne prijetnje valjanosti u eksperimentalnim i ne-eksperimentalnim istraživanjima. Artefakt eksperimentalnim istraživanjima. Jednostavni i složeni eksperimentalni i kvazi-eksperimentalni nacrti.

Način provođenja nastave: Predavanja čine prvu polovinu nastave, dok je druga polovina nastave predviđena za grupne diskusije i izradu seminarskih radova

Način provjere znanja: pismeni ispit

Literatura:

Cook, T.D. i Campbell (1979). Quasi-experimentation. Boston: Houghton Mifflin.

Milas, G. (2005). Istraživačke metode u psihologije i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Goodwin, J. C. (2005). Research in Psychology. Methods and Design. New York: Wiley.

Breakwell, S.H., Hammond, S. & Fife-Schaw, C. (2003). Research Methods in Psychology. London: SAGE Publications.

Shaughnessy, J. J.& Zechmeister, E. B. (1997). Research Methods in Psychology (4. izdanje). New York: McGraw-Hill.

Ime nastavnika: dr. Saša Drače, vanredni profesor

Naziv predmeta: Kognicija i emocije
Studijska godina i broj bodova: I godina; 6 ECTS
Trajanje: jedan semestar
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Studenti će upoznati savremene naučne spoznaje vezane za utjecaj afektivnih stanja na kognitivne procese.
Sadržaj predmeta: Utjecaj afektivnih stanja na kognitivne procese (npr., donošenje odluka, evaluacija rizika, pamćenje, socijalna percepcija). Nakon kratkog uvoda u kojem će biti napravljena distinkcija između različitih afektivnih stanja studenti će upoznati dominantne teorije koje objašnjavaju efekt kongruencije između afekta i kognitivnih procesa kao i glavne moderatore relacije afekt-kognicija. Nadalje, studentima će biti predstavljen integrativni teorijski model koji pruža mogućnost za preciznije predikcije vezane za utjecaj afekata. U drugom dijelu predavanja bit će predstavljeni moderni teorijski pristupi koji pridaju važnost utjecaju specifičnih emocija. Uz pomenute teorijske spoznaje studenti će upoznati savremene metodološke aspekte vezane za mjere i indukcije afektivnih stanja (raspoloženje, emocije) koje se koriste u istraživanjima na području afekti-kognicija.
Način provođenja nastave: Nastava se provodi kroz predavanja, studentske prezentacije, rasprave, rad na literaturi i individualne konsultacije.
Način provjere znanja: Studenti će biti evaluirani kroz seminare i pripreme istraživačkih projekata na području afekt-kognicija.
Literatura: Eich, E., Kihlstrom, J. F., Bower, G. H. Forgas J. P. & Niedenthal P. M. (2000), <i>Cognition and emotion</i> . New York: Oxford University Press. Erber, R., & Erber, M. V. (1994). Beyond mood and social judgement: Mood incongruent recall and mood regulation. <i>European Journal of Social Psychology</i> , 24, 79-88. Erber, R., Wagner, D., & Therriault, N. (1996). On being cool and collected: Mood regulation in anticipation of social interaction. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i> , 70, 757-766. Forgas, J. P. (2001), <i>The handbook of affect and social cognition</i> . Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum. Lerner, J. S., & Keltner, D. (2000). Beyond valence: Toward a model of emotion-specific influences on judgement and choice. <i>Cognition and Emotion</i> , 14(4), 473-493. Martin L. L. & Clore, G. L. (2001). <i>Theories of mood and cognition: A user's guidebook</i> Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates Publishers Parrott, W. G. (1993). Beyond hedonism: Motives for inhibiting good moods and for maintaining bad moods. In D. M. Wegner & J. W. Pennebaker (Eds.), <i>Handbook of mental control</i> (pp. 278-305). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall, Inc. Rusting, C. L. (1998). Personality, Mood, and Cognitive Processing of Emotional Information: Three Conceptual Frameworks. <i>Psychological Bulletin</i> , 124(2), 165-196. Schwarz, N., & Clore, G. L. (1996). Feelings and phenomenal experiences. In E. T. Higgins & A. W. Kruglanski (Eds.). <i>Social psychology: Handbook of basic principles</i> (pp. 433-465). New York, NY: Guilford Press. Wegener, D. T., & Petty, R. B. (1997). The flexible correction model: the role of naive theories of bias in bias correction. <i>Advances in Experimental Social Psychology</i> , 29, 141-201.

Ime nastavnika: Dr. Nermin Đapo, redovni profesor

Naziv predmeta: Novi trendovi u kognitivnoj psihologiji
Studijska godina i broj bodova: I godina; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje studenata sa novim pravcima istraživanjima u kognitivnoj psihologiji kao i tipičnim metodama i tehnikama korištenim u tim istraživanjima. Osnovna znanja o kognitivnim procesima (npr., opažanje, pažnja, pamćenje) će biti obnovljena, ali će naglasak biti na novim načinima istraživanja kognitivnih procesa. Stečena metodološka znanja će studentima koristiti u njihovom samostalnom istraživanju, dok će studenti također moći primjeniti stečeno teoretsko znanje u objašnjavanju svakodnevnih pojava (npr., problemi sa pamćenjem, svijest o svijetu, detekcija laži na osnovu tjelesnih znakova, trikovi mađioničara).
Sadržaj predmeta: Najnovija istraživanja o kognitivnim funkcijama: <u>Pažnja i opažanje</u> – subliminalno opažanje; slijepilo na promjene i nenamjerno slijepilo; upotreba pažnje i opažanje u mađioničarskim trikovima <u>Pamćenje</u> – sjećanje traumatskih događaja, opšti principi zaboravljanja <u>Jezik</u> – osnovni mehanizmi čitanja, čitanje neprvialno rsapoerđneih solva u rijeičma <u>Rješavanje problema</u> – rješavanje problema kod životinja, kognitivni principi pri rješavanju problema koji zahtjevaju opšte znanje i problema koji zahtjevaju specijalističko znanje, detekcija laži kao proces rješavanja problema <u>Svijest</u> – osnovne teorije o svijesti, svijest o sebi i svijetu kao iluzija, hipnoza kao posebno stanje svijesti
Način provođenja nastave: Predavanja čine prvu polovinu nastave, dok je druga polovina nastave predviđena za grupne diskusije.
Način provjere znanja: usmeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Gobet, F., Chassy, P., & Bilalić, M. (2011). Fundamentals of Cognitive Psychology. London: McGraw.
- Kuhn, G., Amlani, A. A., & Rensink R. A. (2008). Towards as science of magic. Trends in Cognitive Science. 12 (9), 349-35.
- Rensink, R. A. (2005). Change blindness: Implications for the nature of visual attention. Trends in Cognitive Sciences 9 (1):16-20.
- Simons, D. J. (2000). Attentional capture and inattention blindness. Trends in Cognitive Sciences 4 (4):147-155.
- Kouider S, & Dehaene S. (2007) Levels of processing during non-conscious perception: a critical review of visual masking. Philos Trans R Soc Lond B Biol Sci 362:857–875.
- Loftus, E.F. (2003) Make-Believe Memories. American Psychologist, 58, 864-873.
- Bilalić, M., & McLeod, P. (in press). Why do good thoughts block better ones? Scientific American.

Ime nastavnika: dr. Indira Fako, vandredni profesor

Naziv predmeta: Novije spoznaje iz razvojne psihologije
Studijska godina i broj bodova: II, 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar,
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Studenti će upoznati novije teorije i istraživanja iz oblasti razvojne psihologije (kognitivni razvoj i utjecaj konteksta na razvoj). Dio kolegija koji se bavi psihologijom starenja omogućit će stjecanje novih informacija o osobama kasne odrasle dobi, te savremenim istraživačkim pristupima i metodama za proučavanje procesa starenja.
Sadržaj predmeta: Studenti će upoznati novije teorije i istraživanja iz oblasti razvojne psihologije (kognitivni razvoj i utjecaj konteksta na razvoj). Dio kolegija koji se bavi psihologijom starenja omogućit će stjecanje novih informacija o osobama kasne odrasle dobi, te savremenim istraživačkim pristupima i metodama za proučavanje procesa starenja.
Način provođenja nastave: Nastava se provodi kroz interaktivna predavanja (trećina satnice), studentske prezentacije i rasprava (trećina satnice), individualne konzultacije i rad na literaturi (trećina satnice).
Način provjere znanja: Pismeni ispit
Literatura: Lerner, R. M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i> (3rd ed.). Mahwah, NJ: Erlbaum. Fischer, K. W., Bullock, D., Rosenberg, E. & Raya, P. (1993). The dynamics of competence: How context contributes directly to skill. U R. H. Wozniak & K. W. Fischer (Eds.), <i>Development in context: Acting and thinking in specific environments</i> . Hillsdale, NJ: Erlbaum. Rogoff, B. (1998). Cognition as a collaborative process. U D. Kuhn & R. S: Siegler (Eds.), <i>Handbook of Child Psychology: Vol. 2, Cognition, perception, and language</i> (5th ed., 679-774). New York: Wiley., Case, R. (1987). Neo-Piagetian Theory: Retrospect and Prospect. <i>International Journal of Psychology</i> , 22, 773-791. Birren, J. E. & Schaie, K. W. (2006). <i>Handbook of the psychology of aging</i> . 6th ed. San Diego: Academic Press. Despot Lučanin, J. (2003). <i>Iskustvo starenja</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap.

Ime nastavnika: Dr. Nermin Đapo, redovni profesor

Naziv predmeta: Multivarijatne metode I
Studijska godina i broj bodova: I, 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar,
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje sa multivarijatnim postupcima za analizu podataka, njihovim specifičnima, prednosti i ograničenja. Očekuje se da će studenti usvojiti vještine potrebne za provedbu odgovarajućih postupaka i interpretaciju rezultata. Usvojena znanja pridonijet će većoj kritičnosti u provedbi i interpretaciji rezultata dobivenih primjenom različitih multivarijatnih metoda, te u ocjeni prikladnosti provedenih postupaka u istraživanjima drugih autora.
Sadržaj predmeta: Pregled univarijatnih i bivarijatnih statističkih metoda. Pregled multivarijatnih tehnika i njihova primjena u odgovoru na specifične istraživačke probleme. Konceptualna i metodološka pitanja vezana uz primjenu različitih multivarijatnih tehnika. Multipla regresijska analiza (istraživačka pitanja, upotreba i ograničenja, statističko-matematička definicija, tipovi multiple regresije). Logistic regresijska analiza (istraživačka pitanja, upotreba i ograničenja, statističko-matematička definicija, tipovi). Multivarijatna analiza varijance i kovarijance. Diskriminativna analiza.
Način provođenja nastave: Nastava se provodi kroz predavanja i demonstracije uz pomoć programskog paketa (30%), vježbe (50%) i samostalni rada studenta (20%).
Način provjere znanja: Pismeni ispit
Literatura: Tabachnick, B., & Fidell, L.S. (2000). <i>Using multivariate statistics</i> . Addison Wesley. Jaccard, J., et.al. (2002). <i>Interaction effects in multiple regression</i> . London: Sage. Hair, J.F., Anderson, R.L., Tatham, R.E., & Black, W. (1998). <i>Multivariate data analysis</i> . London: Prentice-Hall. Grimm, L.G., & Yarnold, P.R. (Eds.) (1995). <i>Reading and Understanding Multivariate Statistics</i> . Washington: American Psychological Association. -članci relevantni za predmet

Ime nastavnika: dr. Maida Koso-Drljević, vanredni profesor

Naziv predmeta: Kognitivna neuroznanost
Studijska godina i broj bodova: I godina; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Produbljivanje znanja studenata iz područja neuroznanosti sa akcentom na kognitivnoj neuroznanosti. Studentima će biti prezentirane teme koje se odnose na odnos između psihologije i neurobiologije. Osim uvodnih tema, studentima će biti prezentirane metode i instrumenti za neuropsihološku procjenu kognitivnih funkcija kao i aktualna istraživanja iz ove oblasti.
Sadržaj predmeta: Eksplicitne kognicije (egzekutivne funkcije, pažnja i radno pamćenje); implicitne kognicije (intuicija, stereotipi i stavovi); socijalne kognicije (empatija, mentalizacija); deklarativni i nedeklarativni sistemi pamćenja; emocije i procesiranje emocija; individualne razlike; neuropsihološka procjena kognitivnih funkcija.
Način provođenja nastave: Nastava se provodi kroz predavanja (5 sati), studentske prezentacije i rasprave (5 sati), samostalni rad studenata (5 sati) . Izbor prezentacije bit će usklađen s interesima polaznika i istraživanjima u području.
Način provjere znanja: Pismeni ispit
Literatura: Gazzaniga, M.S., Ivry, R.B. & Mangun, G.R. (2008). <i>Cognitive Neuroscience: The Biology of the Mind</i> (Third Edition). W.W. Norton & Company: New York Lezak, M. (2004). <i>Neuropsychological assessment</i> . Oxford University Press: New York

Ime nastavnika: dr. Dženana Husremović, vanredni profesor

Naziv predmeta: Multivarijantne metode II
Studijska godina i broj bodova: I,
Trajanje: 1 semestar,
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje sa multivarijantnim postupcima za analizu podataka, njihovim specifičnima, prednostima i ograničenjima. Očekuje se da će studenti usvojiti vještine potrebne za provedbu odgovarajućih postupaka i interpretaciju rezultata. Usvojena znanja pridonijet će većoj kritičnosti u provedbi i interpretaciji rezultata dobivenih primjenom različitih multivarijantnih metoda, te u ocjeni prikladnosti provedenih postupaka u istraživanjima drugih autora.
Sadržaj predmeta: Faktorska analiza. Eksploratorna i konfirmatorna faktorska analiza. Strukturalno modeliranje. Koncept strukturalnog modeliranja. Analize unutar jedne grupe (faktorska valjanost i valjanost uzročne strukture). Analize među grupama (testiranje invarijantnosti među grupama).
Način provođenja nastave: Nastava se provodi kroz predavanja i demonstracije uz pomoć programskog paketa (30%), vježbe (50%) i samostalni rada studenta (20%).
Način provjere znanja: Pismeni ispit
Literatura: Byrne, B. (2001). <i>Structural Equation Modeling with AMOS. Basic Concepts, Applications and Programming</i> . Lawrence Erlbaum Associates, New Jersey Tabachnick, B., & Fidell, L.S. (2000). <i>Using multivariate statistics</i> . Addison Wesley. Hair, J.F., Anderson, R.L., Tatham, R.E., & Black, W. (1998). <i>Multivariate data analysis</i> . London: Prentice-Hall. Grimm, L.G., & Yarnold, P.R. (Eds.) (1995). <i>Reading and Understanding Multivariate Statistics</i> . Washington: American Psychological Association. -članci relevantni za predmet

Ime nastavnika: dr. Jadranka Kolenović-Đapo, redovni profesor

Naziv predmeta: Individualne razlike u osobinama ličnosti
Studijska godina i broj bodova: I godina; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Nakon odslušanog kolegija student će biti sposoban da planira i samostalno provodi istraživanja iz ovog područja.
Sadržaj predmeta: Dosljednost načina po kojima se pojedinci razlikuju u svojim osjećajima, mislima i ponašanjima. Kratak pregled postojećih taksonimija o individualnim razlikama u osobinama ličnosti. Istraživačke metode za mjerenje individualnih razlika (univarijatne i multivarijatne analize). Genetika i individualne razlike. Metode analize podataka u kvantitativno-genetičkim istraživanjima. Doprinos okoline u individualnim razlikama. Genetski i okolinski doprinos kontinuitetu i promjenama ličnosti.
Način provođenja nastave: Nastava se provodi kroz predavanja (5 sati) studentske prezentacije i rasprave (5sati) Izbor prezentacije bit će usklađen s interesima polaznika i istraživanjima u istom području. Ostatak ukupne satnice bit će usmjeren na rad na literaturi, analizi rezultata istraživanja, te individualnim konzultacijama s polaznicima
Način provjere znanja: Pismeni ispit
Literatura: Matby, J., Day, L. (2010). <i>Personality, Individual Differences and Intelligence</i> . Pearson Education. Pervin, L., Cervone, D., John, O.P. (2008). <i>Psihologija ličnosti: teorije i istraživanja</i> . Zagreb: Školska knjiga. Plomin, R., DeFries, J.C., McClean, G.E., McGuffin (2001). <i>Behavioral Genetics</i> (tth ed.). New York: Worth Publishers.

Ime nastavnika: dr. Enedina Hasanbegović-Anić, vanredni profesor

Naziv predmeta: Metodologija istraživanja u kliničkoj psihologiji
Studijska godina i broj bodova: II godina; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Status predmeta: obavezni
Ciljevi predmeta: Upoznavanje studenata sa specifičnostima metoda istraživanja u kliničkoj psihologiji, te prednostima i nedostacima primijenjivanih tehnika procjene. Usvojena znanja i kompetencije pružit će studentima osnovu za samostalno planiranje i provođenje istraživanja. Usvojiti će specifična metodologija za provođenje istraživanja na kliničkim uzorcima.
Sadržaj predmeta: Sistematska evaluacija i mjerenje bioloških, psiholoških i socijalnih faktora. Kriteriji za odabir relevantnih istraživačkih metoda s obzirom na svrhu i specifičnost predmeta mjerenja. Karakteristike sudionika u kliničkim istraživanjima. Aktuelne teme istraživanja u području kliničke psihologije. Psihometrijske karakteristike objektivnih i projekivnih tehnika korištenih u kliničkim istraživanjima. Specifičnosti istraživačkog nacrtu u eksplorativne i preventivne svrhe.
Način provođenja nastave: Nastava se provodi kroz predavanja (5 sati), studentske prezentacije i rasprave (5 sati). Ostatak ukupne satnice bit će usmjeren na rad na literaturi, analizi rezultata istraživanja, te individualnim konzultacijama s polaznicima
Način provjere znanja: Pismeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
- Barlow, D.H., & Durand, V.M. (2002). <i>Abnormal psychology: An Integrative approach</i>. Belmont: Wadsworth.
- Beutler, L.E., & Groth-Marnath, G. (2003). <i>Integrative Assessment of Adult Personality</i>. New York: The Guilford Press.
- Groth-Marnath, G. (1997). <i>Handbook of Psychological Assessment</i>. New York: Wiley & sons.
- Kronenberger, W.G., & Meyer, R.G. (2001). <i>The child clinicians handbook</i>. Boston: Allyn and Bacon.
- Ostala relevantna literatura i periodika.

Ime nastavnika: dr. Sabina Alispahić, docent

Naziv predmeta: Psihički poremećaji tokom cjeloživotnog razvoja
Trajanje: 1 semestar
Studijska godina i broj bodova: II godina; 5 ECTS
Status predmeta: obavezan
Ciljevi predmeta:
Sadržaj predmeta: Razvoj kao princip pristupa istraživanju i razumijevanju nastanka poremećaja u psihologiji abnormalnog doživljavanja i ponašanja. Interdisciplinarnost, multidisciplinarnost i transdisciplinarnost metodoloških pristupa u psihopatologiji. Novija saznanja o ulozi neuropsiholoških, epidemioloških, psihosocijalnih, kulturalnih i interpersonalnih činilaca u razvojnoj psihopatologiji. Kontinuitet-diskontinuitet psihopatoloških sklopova i puteva koji vode jednakim ishodima razvoja. Specifičnosti psihopatoloških pojava u različitim razvojnim periodima čovjekovog života (djetinjstva i adolescencije, "srednjeg doba" i starosti). Stres, psihološka trauma i psihološka patnja tokom životnog razvoja.
Način provođenja nastave: Gradivo će biti obrađivano kroz kombinaciju predavanja, studentskih prezentacija, rasprava i individualnih konsultacija u ukupno 15 sati nastave.
Način provjere znanja: pismeni ispit
Literatura: <ul style="list-style-type: none">
• Cicchetti D. (Editor), Cohen J. D (2006): <i>Developmental Psychopathology, Volumes 1-3, (2nd Edition)</i>, New York: Wiley
• (pojedina poglavlja)
• Sroufe L. A., Duggal S., Weinfield N., and Carlson E.
• <i>Relationships, Development, and Psychopathology</i>, Reprinted from: Sameroff J. A., Lewis M., and Miller M. S. (Eds), (2000): <i>Handbook of Developmental Psychopathology</i>, Kluwer Academic/ Plenum Publishers, New York, (2nd Ed.)
• Rolf J., Masten A., Cicchetti D., Nuechterlein K., & Weintraub S. (Eds.) (1992, paperback): <i>Risk and protective factors in the development of psychopathology</i>. New York: Cambridge University Press.
• Vulić-Prtorić, A. (2001): <i>Razvojna psihopatologija: Normalan razvoj koji je krenuo krivim putem</i>, Radovi Fil.fak.u Zadru, Wenar Ch., (2003): <i>Razvojna psihopatologija i psihijatrija (Od dojenjačke dobi do adolescencije)</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko
Dopunska <ul style="list-style-type: none">
• Engel P. (1992): Théories de l'interprétation et théorie de l'esprit, <i>Revue Internationale de Psychopathologie</i>, 5, 115-135.
• Frick J. P., and Viding E. (2009): Antisocial behavior from a developmental psychopathology perspective, <i>Development and Psychopathology</i>, 21, 1111–1131.
• Rebecca L. Shiner, and Ann S. Masten (2002): Transactional links between personality and adaptation from childhood through adulthood, <i>Journal of Research in Personality</i>, 36, 580–588.
• Wolf, M. (1998): <i>La psychopathologie et ses méthodes</i>; Presses Universitaires de France, Que sais-je ?, Paris.